

„Mladý člověk má problém vyrovnat se s přívalem informací,“ říká Bohumír Gemrot

04.10.2018

Výtvarník Bohumír Gemrot je zároveň ředitelem Vyšší odborné školy a Střední umělecké školy Václava Hollara, která patří k nejstarším institucím svého druhu u nás. Za dva roky oslaví 100 let od svého založení, ovšem sto let od založení republiky slaví studenti školy po svém nyní. V Plečnikově salonku v Informačním centru Praha 3 bude v říjnu k vidění výstava tematicky zaměřených prací k výročí založení republiky, a to očima studentů „Hollarky“.

Výstava se zabývá rokem 1918. Jak bude vypadat?

Jak je známo, rok 1918 je spjatý se vznikem Československa. Studenti dostali zadání, aby si vybrali jakoukoli osobnost, která byla výrazná v oné době. Vznikla díla, jež se vážou tematicky k lidem, kteří formovali jakýmkoli přínosným způsobem novou republiku. Nejedná se ale přímo o zakladatele státu. Jedna studentka například udělala tematicky hned celou sérii plakátů, typograficky stejných, ale k různým osobnostem.

Budou se snažit vystavená díla zachytit atmosféru roku 1918? Nebyla to pro nejmladší výtvarnou generaci velká výzva, jak se poprat se sto let starou událostí?

Pochopitelně mají o roku 1918 malé povědomí. Před celým úkolem se proto studenti zúčastnili řady přednášek, aby aspoň věděli, kdo se zasloužil o Československo.

Bude zmíněna i první světová válka, nebo legionáři?

Jen do jisté míry. Práce se ale z drtivé většiny zabývají osobnostmi, jako je například Karel Čapek.

Jak sám nazíráte na rok 1918?

Byla jiná morálka, jiné nadšení, které dnes chybí. Z vlastní rodinné historie vím, že naši předci se nebáli padnout za svou vlast, byli na ni hrdí. Dnes si to nedokážu představit. Samozřejmě ne vše bylo ideální, ale byla to opojná doba.

Dá se říct, že v té době zažívalo české malířství svůj největší progres?

Každá doba přináší progres. Je pravda, že se máme rozhodně čím chlubit a máme z té doby hodně významných děl. Ale to nakonec platí i o dnešku, přesto až čas ukáže, jak dílo nabyde své unikátnosti.

Na čem nyní jako výtvarník zrovna pracujete?

Připravuji se na výstavu, která se také zabývá rokem 1918. Poprvé budu vystavovat keramiku, kterou jsem předtím nedělal. Na třicet výtvarníků se zapojilo do tohoto projektu a představí svoje práce, jež se vážou na vznik republiky. Keramika je pro mě výzva, předtím jsem se zabýval malbou do architektury, volným uměním, malbou na nábytek, abstraktním uměním.

Jak jste se k malování vůbec dostal?

Náhodou a vlastním rozhodnutím. Pocházím z hudební rodiny, můj bratr je skladatel. Doma jsem měl pocit, že hluku je už dost, a tak jsem se začal zajímat o malování a kreslení.

Čím jste si prošel jako malíř?

Vycházel jsem z každodenní reality a běžných věcí. První věci byly ovlivněny studiem, hlavně se jednalo o figury. Později se pro mě stala figura velice důležitou. Časem jsem se ale dostával víc a víc do abstraktní polohy. Vždycky je ale moje kompozice založená na figuře, i když tam není vidět.

Jak vzniká váš obraz?

Nejdřív mě něco ovlivní, literatura nebo situace. Pak si sednu, skicuju, začnu linkou, ale pak to nakonec dopadne úplně jinak.

Ilustroval jste i knižní obálky. Musíte si knížku předem nastudovat, abyste dobře vystihnul celý námět?

Pracoval jsem na obálce ke knížce od Gabriela Lauba – Největší proces dějin. Nyní jsem ilustroval knížku od slovenského básníka Jozefa Leikerta, která se opět zabývá stoletým výročím Československa. Dodělal jsem ji o prázdninách. Jinak určitě musím znát knížku předem – zrovna u této mé poslední jsem si poslechnul namluvenou verzi. V ateliéru jsem si ji pustil a rovnou kreslil.

Napadlo vás na začátku, že nakonec skončíte jako pedagog?

Vůbec. Po vysoké škole jsem nepředpokládal, že bych nastoupil do školství. Byl jsem na volné noze a věnoval jsem se jen užité grafice. Dělal jsem filmové plakáty, grafické úpravy, maloval jsem. Pak přišla doba, kdy jsem měl nabídku na komiksově seriály. Vycházel tenkrát jediný komiksový časopis – Kometa. Kreslil jsem seriál o bozích a lidech. Vedle mě tam byli autoři jako Čermák nebo Saudek. Zde na škole působím s jednou dvouletou přestávkou od roku 1991.

Jakou roli má komiks ve výtvarném umění?

Když jsem kreslil komiks, doba mu nebyla nakloněná. Bylo to něco, co přichází ze západu a kazí lidi. Bral jsem to jako příležitost ke kreslení, zpracovával jsem antické báje, což mě bavilo. Tematicky mě to nepřišlo špatně. Pro mě je to oddělené umění. Ale za brak ho nepovažuji. Mně se zkušenost s komiksem velice hodila, když jsme zakládali na škole program interaktivní grafiky. Nejednalo se o statické věci, ale i o ty, co řeší časovou osu. Komiks je na to jako dělaný.

Je důležité pro malíře, aby věděl, kde skončí jeho obraz?

Někdy je to nedohledatelné. Já dávám obrazy do galerie, někdo si je koupí a já pochopitelně nevím, kde skončí.

Narazil jste někdy náhodou na svůj obraz?

Ano. Třeba v České spořitelně v Počernicích. Je to někdy milá náhoda.

Pod vaším pedagogickým dohledem zde vyrostla řada malířských generací. Můžete říct, jestli na začátku každého začínajícího výtvarníka jsou stejné předpoklady bez ohledu na dobu?

Já si myslím, že je to stejné. Každý mladý člověk má problém vyrovnat se s přívalem informací. Obzvláště v dnešní době. Soustředění je tedy jiné a vnější vlivy rozptylují.

Kteří výtvarníci, dnes kritikou cenění, prošli vaší školou?

Je to třeba slavný Hynek Martinec, jemuž jsem dělal třídního. Nebo můj syn Jan Gemrot je velice výrazná osobnost. Většina našich studentů šla do ateliéru dnes již zesnulého Zdeňka Berana na akademii. Tím, že jen nekopírovali, ale používali hlavně svoje vlastní myšlenky, se pak dostali daleko. Výborný výtvarník je také Jiří Grus nebo Eva Koťátková... Nerad bych někoho urazil, že zrovna si na něj hned nevzpomenu. No a z mé generace zde studoval třeba Jaroslav Róna.

Na závěr otázka, jaké projekty připravuje Hollarka?

Chystáme se pomalu na vlastní stoleté výročí, které bude za dva roky. Škola byla založená v roce 1920 a od té doby se píše naše historie. Připravujeme výstavu, nový katalog školy. Průběžně se konají charitativní akce, spolupracujeme například se Světluškou. Nyní nás zaměstnává rekonstrukce budovy, vyměňujeme okna. Je pořád co dělat.

Text a foto: Martin Hošna

Bohumír Gemrot se věnuje moderní abstraktní malbě, malbě do architektury, malbě na nábytek, v poslední době i keramice. Ve své tvorbě vychází z pravidla z figurace, která ale není na první pohled patrná. Ilustroval také knížky jako Největší proces dějin od Gabriela Lauba nebo Třetí pusa od princezny od Jana Jelínka. V 80. a 90. letech minulého století přispíval svými ilustracemi do komiksového časopisu Kometa. Od roku 1991 působí jako ředitel Vyšší odborné školy a Střední umělecké školy Václava Hollara, z níž vycházejí malíři, kteří patří ke špičce moderního výtvarného umění.